

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa Suomen Teollisuussijoitus Oy:n (Tesi) sijoitusstrategiatyöryhmän raportista Tesin toiminnan uudistaminen: tavoitteet ja sijoitusstrategia vuosille 2025–2029 – työryhmän keskeiset ehdotukset.

Saari Partners, Pääomasijoittajat ry:n jäsen, kiittää mahdollisuudesta ja lausuu asiasta seuraavaa.

Saari Partners tukee Pääomasijoittajat ry:n keskeisiä viestejä

- Tesin kyky vivuttaa kasvua ei maksimaalisesti toteudu, mikäli suoria teollisuuspoliittisia sijoituksia lisätään rahastosijoitusten kustannuksella. Rahastosijoittaminen vivuttaa mukaan enemmän yksityistä rahaa.
- Suorien sijoitusten osuutta, joissa valtio valitsee voittajat, tulee pienentää. Rahastosijoitusten osuutta kasvattamalla varmistetaan sijoituskohteiden valikoituvan markkinaehtoisesti, mikä hajauttaa sijoituksiin liittyvää riskiä ja lisää onnistumisen mahdollisuuksia Suomen talouden kehityksen näkökulmasta
- Tesin rahastosijoittamista ei tule rajata vain kahteen varainkeruukierrokseen.
- Tesin on jatkettava sijoittamista buyout-rahastoihin, eli rahastoihin, jotka ostavat enemmistöosuuksia yrityksistä kasvattaakseen niistä mittelstand - luokan keskisuuria ja suuria yhtiöitä. Buyout-sijoitukset ovat tuottaneet Tesille vakaata ja tasaista tuottoa, mikä on vahvistanut Tesin kykyä tehdä myös riskipitoisempia sijoituksia.
- Tesin sijoitusstrategiaan kaavailtujen muutosten ajoitus erittäin huono, koska kansainväliset varainkeruumarkkinat toimivat tällä hetkellä historiallisen huonosti

Tärkeä kysymys on myös se, että nyt olemme nähneet jokaisen eri hallituksen muuttavan valtion sijoituspolitiikan suuntaa (Vake, Ilmastorahasto), niin Tesin rahastosijoitukset ovat tuoneet tekemiseen pitkäjänteisyyttä. Tämä pitkäjänteisyys ollaan nyt murentamassa.

Keskeisten viestien lisäksi Saari Partners näkee, että uusi strategia vähentää merkittävästi Mittelstand-yritysten kasvurahaa ja -panostuksia lopettamalla sijoitukset Buy out -rahastoihin

Perinteiset ns. Mittelstand-yritykset ovat työllisyyden selkäranka ja tärkeä osa koko talouden kasvua. Lopettamalla sijoitukset Buyout-rahastoihin käytännössä suoraan vähentävät näiden yritysten kasvua ja työllistävää vaikutusta. Tutkitusti buyout-rahastojen yritykset luovat kasvua ja työpaikkoja, joista kehittyy entistä vahvempia tekijöitä Suomen talouskasvun moottoreiksi, hajautetusti.

Vuonna 2023 buyout- ja growth-sijoittajien kohdeyritykset loivat 2 000 uutta työpaikkaa. Buyout-rahastot ovat merkittävä tekijä työpaikkojen luomisessa ja yritysten kasvattamisessa sekä kansainvälistymisessä. Lisäksi buyout-rahastot ovat toiminnallaan luoneet Suomen suurimpia yrityksiä: viimeisen kymmenen vuoden aikana 500 suurimman suomalaisen yrityksen joukkoon nousseista yrityksistä 30 % on pääomasijoitustaustaisia, joista 87 % on kasvanut buyout-sijoittajien

omistuksessa. Tämä korostaa buyout-sijoitusten merkitystä Suomen taloudelle ja yrityskentän kehittymiselle.

Pääomasijoitusmarkkinat ovat Suomessa vasta kehitysvaiheessa (verrattuna esim. Ruotsiin) ja Tesin vaikutus on erittäin tärkeä koko ekosysteemin ja siten Suomen talouskasvun kannalta. Tesi on tukenut ansiokkaasti uusia rahastoja, joilla paikataan markkinan kapeikkoja, ja se on toiminut lisäksi laadun takeena yksityiselle rahalle, jolla ei ole resursseja omiin DD-tutkimuksiin. Siten Tesin uuden strategian vaikutus on erittäin vahingollinen suomalaista talouskasvua rakentavalle pääomasijoitusalueelle, ja se voi pahimmassa tapauksessa ohjata yksityisiä pääomia hakeutumaan voimakkaammin ulkomaille. Erittäin huolestuttavaa on se, että ala on hyvin pitkäjänteistä tekemistä ja muutoksien korjaaminen vie vuosikymmenen.

Strategian ulkopuolella on ollut keskusteluita, että KRR ottaa vahvemmin Tesin roolia. Tämä ei kuitenkaan tule strategiasta ilmi.

Buy-out-rahastojen tuotot ovat Tesille vahva tuottojen lähde, ja näemme, että Tesi kyky tuottaa valtiolle voittoa pienenee tai muuttuu jopa miinusmerkkiseksi strategian myötä.

Vaikutus Saari Partnersiin ja esimerkki toiminnasta

Saari Partners perustettiin vuonna 2018 vastaamaan haasteeseen, jonka pienten palveluyritysten, joiden liikevaihto on alle 10 miljoonaa euroa, rahoituksen saaminen aiheutti. Näillä yrityksillä voi olla merkittävää kasvupotentiaalia, mutta ne jäävät usein suurten, kansainvälisesti toimivien rahastojen kiinnostuksen ulkopuolelle. Tämä puolestaan estää niitä saamasta tarvittavaa rahoitusta ja asiantuntemusta kasvun tueksi, mikä hidastaa Mittelstand-tyyppisten yritysten kasvua ja laajempaa kehittymistä Suomessa. Saari Partnersin perustaminen ei olisi ollut mahdollista ilman Tesin tukea ja sparrausta.

Vuodesta 2018 olemme sijoittaneet yhdeksään yritykseen, joista monet olisivat jääneet ilman kasvurahoitusta muiden sopivien sijoittajien puuttuessa. Olemme mukana yritysten kehittämisessä niin hyvinä kuin haastavinakin aikoina, ja tuomme niille osaamisemme sekä laajat verkostomme, mikä auttaa rakentamaan arvoa pitkällä tähtäimellä. Sijoitustemme aikana yritysten kyvykkyyksiä ja valmiuksia kasvatetaan merkittävästi, mikä levittää kasvuhakuista liiketoimintaosaamista myös laajemmalle suomalaiseseen yhteiskuntaan. Yhtiöt jatkavat usein vahvaa kasvua myös meidän irtautumisen jälkeen, jolloin esimerkiksi seuraavan kokoluokan pääomasijoittajat voivat tukea niiden kasvua edelleen. Tämä todistetusti toimiva toimintamalli luo uusia kasvuyrityksiä ja mahdollistaa ns. lumipalloefektin, joka toimii yhtenä Suomen talouskasvun ajurina.

Ehdotuksemme muutoksista Tesin tavoitteisiin ja sijoitusstrategiaan

Jatkossakin on tärkeää varmistaa Mittelstand-yritysten kehitys buyout-rahastojen tukemana, eikä niitä tule sulkea kategorisesti ulos Tesin strategiassa. Tämä antaa yrittäjille mahdollisuuden hyödyntää buyout-rahastojen tuomaa tukea kasvun ja kansainvälistymisen jatkamiseksi, samalla kun he voivat säilyttää omistajuutensa

yrittäjien seuraavassa kehitysvaiheessa. Mittelstand-yrittäjien pitkäjänteinen kehittäminen on monivaiheinen prosessi, joka vie vuosia, ja jossa pääomasijoittajat tarjoavat paitsi rahoitusta, myös kriittistä osaamista yrittäjien tueksi.

Buyout-rahastojen tuen säilyttäminen vaatii myös varmistuksen siitä, että rahastot voivat kasvaa ja kehittyä oman elinkaarensa mukana ammattimaisemmiksi ja suuremmiksi toimijoiksi. On tärkeää, että kaikissa rahastojen kokoluokissa on riittävästi aktiivisia ja kehityshakuisia toimijoita luomassa kasvua Suomeen yhdessä yrittäjien kanssa.

Lisäksi on tarpeen nostaa rahastoihin tehtävien sijoitusten allokaatiota ehdotetusta tasosta, jotta se säilyy vähintään samalla tasolla kuin aiempina vuosina. Tämä auttaa minimoimaan kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden haasteiden vaikutukset suomalaiseseen pääomasijoitusmarkkinaan ja estämään osaamisen poistumista markkinoilta, mikä voisi johtaa vuosikymmenen mittaiseen "takatalveen". Näin varmistetaan laadukkaiden ja kansainvälisesti kilpailukykyisten pääomasijoitustoiminnan edellytysten säilyminen myös tulevaisuudessa.

Ystävällisin terveisin,

Mia Sirkiä

Managing Partner

Saari Partners

+358 40 8600240